

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**
DEIA/EU

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
2134907

Bijlagen
2

Datum 5 oktober 2017
Onderwerp Geannoteerde agenda JBZ-Raad 12 en 13 oktober 2017 te Luxemburg
en voortgangsoverzicht JBZ-dossiers 3^e kwartaal

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Met deze brief bied ik u, mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de geannoteerde agenda aan van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 12 en 13 oktober 2017 te Luxemburg. Verder ga ik in op de toezeggingen die tijdens het Algemeen Overleg op 13 september jl. zijn gedaan. Daarnaast treft u een geactualiseerd voortgangsoverzicht aan van JBZ-dossiers uit het 3^e kwartaal 2017.

Toezegging in relatie tot het Europees Openbaar Ministerie

Tijdens het algemeen overleg op 13 september jl. heb ik toegezegd u een schriftelijke reactie te sturen op de "Letter of Intent" van de Commissie voor 2018 bij de Staat van de Unie van President Juncker, waarin ook melding wordt gemaakt van de mogelijkheid de bevoegdheid van het EOM uit te breiden met terrorismebestrijding. Graag doe ik deze toezegging langs deze weg gestand.

Uit nader contact met de Commissie is mij gebleken dat de Commissie zich op dit moment vooral richt op de goedkeuring van EOM-verordening en de feitelijke totstandkoming van het EOM. Voor de herfst van 2018 voorziet de Commissie een eerste Mededeling met het oog op de mogelijke uitbreiding van de bevoegdheden van het EOM per eind 2025, dat wil zeggen zeker vijf jaar na de feitelijke start van het EOM, die in het najaar van 2020 gestalte moet krijgen. Ingevolge artikel 86, vierde lid, VWEU zou de bevoegdheid van het EOM in de toekomst kunnen worden uitgebreid, bijvoorbeeld naar terrorismebestrijding.

Ik wijs er nadrukkelijk op dat hier wel een unanieme beslissing van de Europese Raad, met nadere woorden niet van de JBZ-Raad, voor nodig zal zijn, met inbegrip van instemming van Nederland. Vooralsnog zal er dus echter geen concreet voorstel voor uitbreiding van de bevoegdheden van het EOM op tafel liggen. Ook los daarvan acht ik enigerlei uitspraken over een mogelijke uitbreiding van de bevoegdheden

van het EOM in dit stadium en vooruitlopend op de evaluatie voorzien in artikel 119 van de EOM-verordening volstrekt prematuur.

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**
DEIA/EU

Toezegging inzake consumentenrecht en -bescherming

Datum
5 oktober 2017

In het AO JBZ-Raad van 13 september 2017 heb ik toegezegd uw Kamer te informeren over de voortgang van de onderhandelingen over de richtlijnvoorstellen betreffende consumentenrechten, in het bijzonder over het niveau van consumentenbescherming.

Ons kenmerk
2134907

In december 2015 heeft de Europese Commissie twee richtlijnvoorstellen gepubliceerd over (1) de levering van digitale inhoud, zoals e-boeken, films, muziek en software en (2) de online en andere verkoop op afstand van goederen. Het kabinet beoordeelt de richtlijnvoorstellen als totaalpakketten met rechten en verplichtingen van consumenten en leveranciers en let erop dat de consument niet alleen rechten krijgt, maar deze ook kan uitoefenen. Daarom is het belangrijk dat de regels duidelijk zijn, zodat de consument weet wat hij kan verwachten, en dat de leverancier weet waar hij aan moet voldoen. De beide richtlijnvoorstellen bevatten soortgelijke regels. Deze hebben betrekking op de voornaamste rechten en verplichtingen van consumenten en handelaren. Ze gaan met name over de rechten die de consument heeft wanneer sprake is van non-conformiteit of niet-levering van de digitale inhoud of het goed.

Met betrekking tot het voorstel over levering van digitale inhoud heeft de Raad een algemene oriëntatie bereikt en kan de trilogie dit najaar starten. Het compromis dat in de Raad is bereikt, bevat een balans tussen de bescherming van consumenten en de lasten voor leveranciers. Dit komt bijvoorbeeld tot uitdrukking bij de mogelijkheid voor de leverancier om de digitale inhoud na de levering aan te passen. In de digitale wereld gaat het vaak om een voor de consument gunstige aanpassing, bijvoorbeeld een upgrade. Tegelijkertijd krijgt de consument het recht om de overeenkomst te ontbinden als de aanpassing een wezenlijk negatieve weerslag heeft op de toegang tot of het gebruik van de digitale inhoud. Het is afhankelijk van het resultaat van de onderhandelingen met het Europees Parlement of Nederland kan blijven instemmen met het richtlijnvoorstel.

Wat betreft het richtlijnvoorstel over de online verkoop van goederen zijn de onderhandelingen nog niet gestart. Het voorstel ziet nu alleen op online-verkoop. Het is belangrijk dat fragmentatie wordt voorkomen tussen de regels die gelden voor de verkoop van goederen via verschillende kanalen (kort gezegd 'online' en 'offline'). Het kabinet wil daarom zo veel mogelijk gelijke regels voor de online en offline verkoop van goederen. Het Europees Parlement en veel lidstaten willen dit ook.

Zowel het richtlijnvoorstel als het Impact Assessment van de Europese Commissie zien alleen op online verkoop. Het richtlijnvoorstel zou daarom aangepast moeten worden, zodat ook de offline verkoop onder de richtlijn valt. Het recht van initiatief voor een dergelijke grote wijziging van de reikwijdte ligt bij de Europese Commissie. Daarom heeft het kabinet de Europese Commissie gevraagd om zo snel mogelijk met een aanvullend Impact Assessment te komen om de uitbreiding naar de offline verkoop van goederen te kunnen onderbouwen. Veel lidstaten delen dit standpunt.

Het kabinet heeft zijn standpunt ten aanzien van het voorstel verwoord in het BNC-

fiche dat op 29 januari 2016 is verzonden aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II 2015/16, 22 112, nr. 2058) en zal dit voorstel aan de hand hiervan nader beoordelen, zodra er duidelijkheid komt over de eventuele uitbreiding naar de offline verkoop van goederen. Zodra de onderhandelingen starten, zal het kabinet er in het bijzonder op letten dat de consument niet alleen rechten krijgt, maar deze ook kan uitoefenen. Voor wat betreft het niveau van consumentenbescherming neemt het kabinet het Nederlandse niveau als uitgangspunt.

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**
DEIA/EU

Datum
5 oktober 2017

Ons kenmerk
2134907

Toezegging inzake de evaluatie van het Europees veiligheidsbeleid

Tijdens het AO JBZ van 13 september 2017 heb ik, naar aanleiding van het verzoek van GroenLinks, toegezegd schriftelijk in te zullen gaan op de evaluatie EU-veiligheidsbeleid uitgevoerd door de Europese Commissie. Deze evaluatie heeft betrekking op de relevantie en de doeltreffendheid van het beleid en de instrumenten waarmee de EU de lidstaten ondersteunt bij het aanpakken van terrorisme, het voorkomen van radicalisering, het ontwrichten van georganiseerde criminaliteit en het bestrijden van cybercriminaliteit. De behandelde thema's in deze evaluatie komen overeen met de prioriteiten van de Europese Veiligheidsagenda 2015-2020.

Het rapport geeft een overzicht van de (historische ontwikkeling van de) genomen maatregelen op EU-niveau. Op basis van dit overzicht heeft de Europese Commissie tevens een aantal bevindingen geformuleerd. In het algemeen wordt vastgesteld dat het EU-beleid met de beschikbare instrumenten heeft geleid tot positieve resultaten en dat geen negatieve neveneffecten of overlappingsen zijn gevonden. De afgelopen jaren is veel voortgang geboekt met nieuwe wetgeving, die bijdraagt aan het bestrijden van grensoverschrijdende georganiseerde misdaad en terrorisme. Wel is vastgesteld dat niet alle bestaande instrumenten op nationaal niveau volledig zijn geïmplementeerd waardoor ze minder doeltreffend zijn. Daarnaast stelt de Europese Commissie vast dat sommige instrumenten en hulpmiddelen van de EU zo complex zijn dat de nationale autoriteiten moeite hebben om ze optimaal te benutten; beperkte capaciteit op nationaal niveau noopt tot een verdergaande bundeling van middelen en deskundigheid op EU-niveau en dwingen tot synergiën tussen de verschillende beleidsterreinen; veranderende dreigingen vergen dat de EU haar instrumenten bij de tijd houdt. Deze analyse onderschrijf ik en vergt voor de komende periode aandacht van de EU-instellingen en de individuele lidstaten. Hieronder wordt ingegaan op de belangrijkste bevindingen en de Nederlandse appreciatie daarvan. Gezien de demissionaire status van het kabinet is een uitgebreide duiding wat de evaluatie voor de toekomst zal betekenen inzake de Nederlandse inzet voor dit moment niet opportuun.

De Europese Commissie concludeert dat het raamwerk van de Europese Contraterorisme Strategie uit 2005 nog steeds leidend en passend is, inclusief de vier pijlers 'preventie, beschermen, achtervolgen en reageren'. Dit onderschrijft Nederland; het Nederlandse strategische raamwerk, de Nationale Contra-terrorisme-strategie 2016-2020, gebruikt vergelijkbare interventiegebieden. De Commissiebeoordeling concludeert wel dat de Europese Unie nog stappen kan zetten op het gebied van structureel monitoren en duiden van dreigingen en risico's, op basis waarvan in de Raad bezien kan worden of nieuwe of aangepaste maatregelen nodig zijn. Nederland deelt deze conclusie. Tijdens het Nederlands voorzitterschap in 2016 is in het Permanent Comité operationele samenwerking op het gebied van de binnenlandse veiligheid (COSI) afgesproken dat zowel het EU

Intelligence Analysis Centre (EU INTCEN) als Europol twee keer per jaar een vooruitkijkende analyse van de terroristische dreiging opstellen, op basis waarvan in Raadsverband bezien wordt of nieuwe of aangepaste maatregelen op EU-niveau nodig zijn. Deze afspraak wordt eind 2017 geëvalueerd. Nederland is voorstander van voortzetting van deze afspraak, waarmee net zoals op nationaal niveau ook op EU-niveau aan de hand van dreigingsanalyses structureel bezien wordt welke maatregelen genomen moeten worden.

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**
DEIA/EU

Datum
5 oktober 2017

Ons kenmerk
2134907

Ook op het gebied van terrorismebestrijding licht de Europese Commissie de noodzaak voor volledige en tijdige implementatie van Europese richtlijnen, verordeningen en actieplannen uit. Hierbij wordt onder meer verwezen naar de nieuwe EU richtlijn terrorismebestrijding (541/2017), het actieplan ter versterking van de strijd tegen terrorismefinanciering (COM (2016) 50 final) en de verordening over het op de markt brengen en het gebruik van precursors voor explosieven (98/2013). Nederland onderschrijft de noodzaak tot volledige en tijdige implementatie van deze en de andere in het rapport genoemde maatregelen (zoals de PNR-richtlijn, 681/2016). Nederland vraagt hier ook geregeld aandacht voor in de Raad en biedt andere lidstaten desgevraagd ondersteuning in de vorm van expertise of (technische) instrumenten.

Nederland deelt tevens de conclusie van de Europese Commissie dat met het in 2016 opgerichte Europese Contraterrorisme Centrum (ECTC) bij Europol flinke stappen zijn gezet in het verbeteren van de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de Lidstaten op het gebied van terrorismebestrijding. De gedeelde informatie via onder meer het *Europol Informatiesysteem en het Focal Point Travellers* blijft toenemen en ook het aantal door Europol ondersteunde onderzoeken is in 2017 wederom toegenomen. Tot slot deelt Nederland, zoals eerder aangegeven in onder meer de geannoteerde agenda van de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken op 8 en 9 juni 2017, de inschatting van de Europese Commissie dat de Europese inzet op het gebied van het tegengaan van radicalisering en gewelddadig extremisme verduurzaamd moet worden. Hiervoor heeft de Europese Commissie een *High Level Expert Group on Radicalisation* in het leven geroepen, waar Nederland actief aan deelneemt. Voor Nederland blijven aandachtspunten hierbij het behoud van de onafhankelijkheid van de bestaande netwerken van eerstelijns professionals en de flexibiliteit van bestaande initiatieven.

Wat de aanpak van de georganiseerde criminaliteit betreft, concludeert de Europese Commissie dat het EU-beleid tot nu toe meer gericht was op de specifieke criminaliteitsfenomenen. Nederland steunt de conclusie dat een meer EU horizontale aanpak van de georganiseerde criminaliteit nodig is, aangezien criminele groeperingen steeds meer betrokken zijn bij meer dan één criminele activiteit.

Cybercrime vraagt aandacht volgens de Europese Commissie. Nederland is voorstander van het betrekken van de private sector in de aanpak van cybercrime, de publiek-private samenwerking verder te versterken, en participeert actief in de gesprekken met de Commissie over grensoverschrijdende toegang tot bewijs. Ten aanzien van cybersecurity en het verhogen van de algehele weerbaarheid tegen cyberaanvallen geeft de evaluatie de ook door Nederland erkende urgentie van de aanpak weer en kan Nederland zich hierbij aansluiten.

De Europese Commissie stelt tevens vast dat op een aantal gebieden verdere verbetering noodzakelijk is, waaronder het gebruik van EU-informatiesystemen en informatiedeling. Nederland erkent dit en heeft tijdens het Nederlands

voorzitterschap in 2016 hiervoor aandacht gevraagd door het opstellen en door de Raad laten aannemen van een routekaart voor informatie-uitwisseling en informatievoorziening in het EU Justitie en Binnenlandse Zaken domein. De routekaart bevat een groot aantal acties om de informatie-uitwisseling en informatievoorziening op de gebieden migratie, grensmanagement, terrorisme en rechtshandhaving te versterken. De routekaart wordt momenteel geïmplementeerd, onder meer via de wetgevende voorstellen voor versterking van het Schengen Informatiesysteem (SIS).

**Directie Europese en
Internationale
Aangelegenheden**
DEIA/EU

Datum
5 oktober 2017

Ons kenmerk
2134907

De Minister van Veiligheid en Justitie,

S.A. Blok